

SFERAKON 2005.

UVODNIK

Štovani štioče, ovogodišnji sferakonski specijalni broj "Parseka" otvaram slatkim predjelom. Riječ je o pričama sa Sferine literarne radionice, a ovdje su kako bi upotpunile literarnu radionicu na samom Sferakonu. Pisane su po načelu *round robin*, odnosno - hrvatski rečeno - na načelu *vtuljka*. Jedan sudionik radionice napiše prvu rečenicu, drugi drugu, i tako se oni vrte u krug, dok im ne pozli...

I, tako su naši radioničari sastavili "košaricu sitnih kolačića", kako sam nadnaslovio njihove uratke. Okej, možda sam trebao reći "pladanj kanape sendviča", eda ne bi bogatu sferakonsku gozbu znanstvene fantastike otpočinjali slatkišima... No, što sam mogao, kad su priče tako slatke!

Nakon kolačića, Dražen Kačar nam servira riblju juhu od svoje minijature, a zatim ide (taman prema balkanskom ukusu) plata miješanog mesa. Ispekao ju je Aleksandar Žiljak od raznih proizvoda međunarodnog SF-a, dok je prilog plati skuhaio urednik "Parseka", razgovarajući s ovogodišnjim počasnim gostom Michaelom Iwoleitom. Svo miješano meso, kao i prilog, proizvod su nove tvornice prehrambenih proizvoda "Internova", koja predstavlja međunarodni pogon njemačkog mesnog kombinata "Nova" (moram staviti i malo reklame!). Slijedi egzotični desert Živka

Prodanovića, sačinjen od šest robotskih haikua, i to desert koji je dobio nagradu u Australiji! Sve to zalit ćemo s dvije sorte odležanog vina: pretpoviješću hrvatskog organiziranja ljubitelja SF-a od Krste A. Mažuranića, kao i novim nastavkom bibliografije hrvatskog SF-a što ju je pak iztiještio Živko Prodanović. Bibliografiju je buteljirao (tj. prebacio u elektroničku formu) Igor Tabak. Mali gutljaj istarske medice je mini-minijatura Marine Jadrečić, koja se sastoji od svega jedne rečenice, a nastala je neovisno od prošlogodišnjeg ciklusa SMS SF (SMSF, odnosno SFMS) priča. I baš kao medica, slatka je za gucnuti, no posljedice dođu kasnije, jako i neočekivano.

A da sve bude što ljepše servirano, pobrinuli su se autor naslovnice Mislav Tomašinjak, odnosno Branimir Stipčević s ponešto minimalističkom ilustracijom uz Kačarovu priču te Darko Macan s karikaturom Michaela Iwoleita.

Dobar tek!

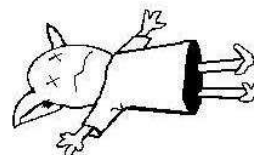
"Parsek" na webu:

<http://parsek.sfera.hr/>

Kontakt:

parsek@sfera.hr

B.Švel

KRATKE VIJESTI

Habemus "Futuram"!

Annuntio vobis gaudium magnum.
Habemus "Futuram" no. CXXIV! Izišla je, dakle, "Futura" broj 124, pojavivši se na kioscima oko 18. travnja 2005. godine. Radi se o tematskom broju, posvećenom humoru i znanstvenoj fantastici. Hmmm... Upućeniji će se sjetiti kako je *Monolith* broj 5 također bio posvećen humoru u SF-u. Bilo kako bilo, nova "Futura" jamči dobru zabavu s autorima poput Harryja Harrisona, Rogera Zelaznyja, Terryja Pratcheta i Vanje Spirina! Nadam se samo - budući je od posljednjeg broja prošlo oko pet mjeseci (v. Božićni "Parsek" br. 78) - kako se sljedeću "Futuru" ne će čekati do idućeg Sferakona!

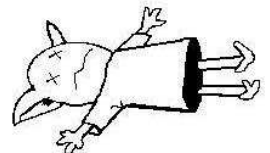
Preseljena SFerina knjižnica

Udruga SFera objavljuje kako je knjižnica preseljena u nove prostore na zagrebačkoj Kajzerici. Preseljeno je više tisuća naslova, od raritetnih izdanja iz razdoblja oko 2. svjetskog rata, preko gomile američkih *paperbackova* iz sedamdesetih, do fanzina i sličnih zgodimičnih tiskovina. Zbirka uključuje i nešto likovne te trodimenzionalne građe. Posebno se ističe ogromna količina hrvatskog SF-a, koja uključuje obilje građe od prije 1990., kao i većinu objavljenoga nakon te godine.

Novi fanzini?

Dok je fanzin "Sfemir" ugašen odlukom njegovog vlasnika i urednika Jurice Palijana - koji je i inače bitno reducirao svoje pojavljivanje među ljubiteljima SF-a, u tijeku je izrada novog broja fanzina "Via Galactica", čije je predstavljanje novi urednik Bojan Sudareviće najavio za sam Sferakon. Pozdravimo obnovu sjajne tradicije "Viae Galacticae"!

S druge strane, Dalibor Perković Izitpajn - inače "Parsekov" uwebničar, tj. osoba koja ga stavlja *on-line* i još piše popularni uwebnik - bavi se mišlju pokrenuti svoj fanzin "Proxima Centauri" ili samo "Proxima". Alternativno, fanzin bi se zvao "Crv u guzici", no vjerojatnije kako će to biti samo rubrika u njemu. "Proxima" (ili "CUG") bi iz prva bila *e-zine*, a zatim bi možda dobila i papirnato izdanje. S obzirom na stanje jedinog profi-SF časopisa u Hrvata (v. Habemus "Futuram"!), svaka inicijativa za novi fanzin zaslužuje ohrabrenje. A valjda će Izitpajn nastaviti pri tome i uwebljivati "Parsek"...

Košara sitnih kolačića

Ovaj "Parsek" otvaram sitnim kolačićima. Možda nisu uobičajeno predjelo, priznajem, pogotovo kad su sačinjeni prema neobičnom receptu zvanom round robin, a u kuhinji SFerine literarne radionice peklo ih je čak osam ljudi. Recept se sastoji u sljedećem: jedan autor počne priču prvom rečenicom, drugi dopiše drugu i tako u krug. Zato je i jedan od kuhara - Dalibor Perković Izitpajn - nazvao ovaj recept hrvatskim nazivom vrtuljak. A kuhali su: Tatjana Jambrišak, Petra Bulić, Irena Rašeta, Mihaela-Marija Perković, Dalibor Perković (nije u rodu s Mihaelom, a nije joj ni suprug!), Bojan Sudarević, Darko Macan te Dražen Kačar. Dakle, sudjelovalo je - i dalje sudjeluje - čak osmero ljudi. I, što su nam kuhari ispekli?

BORN TO BE WILD

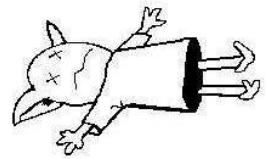
Kristijan je promatrao plavozelenu ravnicu koja se protezala pod njim. Pokušavao se prisjetiti pokreta koji bi uzrokovali micanje nogu, ali sve što je uspio proizvesti bio je grč na licu.

Počela ga je hvatati panika - neće uspjeti ni ovaj put. Bitka je sad već odmakla čitavih pol milje ispred njega, a on je, prikriven iza pogodnog žbuna, opet propuštao priliku da se pokaže kao hrabri ratnik. "Kristijan - Kukavelj", tako će ga zvati ostale stonoge ako ni ovog puta ne skupi hrabrost pridružiti se boju sa stršljenovima.

Krajnjim naporom pomakne prvu nogu s lijeve i zadnju nogu s desne strane, čestitajući sam sebi na ipak ne sasvim izgubljenoj odvažnosti.

Potrčao bi sad hrabro u boj da ga nije cipela, ma što cipela - svih pedeset pari cipela - našuljalo, baš u nezgodno vrijeme i na nezgodnom mjestu, tj. mjestima.

"Stižem!", doviknuo je ostalim stonogama, "samo da obujem tenisice!"

UGRIZI

Stajao je u komori, čekajući da se izjednači pritisak, a adrenalin ishlapi. Od čitave ekspedicije jedino on nije preživio. Dvadeset članova posade je bilo, tri putnika

i on, kapetan, prebijen i jedva živ, bez goriva, bez transporta, bez komunikacijskih uređaja. I sve zbog jedne žene.

I jedne mačke, koja je, kao i obično, prela u njenim rukama i oblizivala svoje genetički modificirane brkove, kada su se vrata komore otvorila.

Kapetan je zakolutao očima, lijeno dohvatio pištolj s tankim metalnim užetom koji mu je visio za pojasom, podigao ga, nanišanio, i opalio.

UMJETNA TELEKINEZA

Marta je stajala nasred sobe i histerično se derala dok su stvari letjele po lijevom dijelu prostorije prijeteći da će polomiti veliki prozor.

"Prekini s tim, svinjo jedna hrđava, ili ću te ovog puta stvarno odnijeti na reciklažno dvorište!", pokušao ju je nadglasati.

No, Marta nije prekinula: zasula je stvarima i desnu polovicu prostorije, a onda ponovno i lijevu, za dobru mjeru.

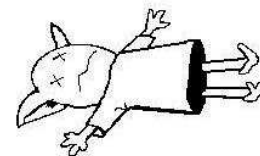
Kad više niti jedan jedini predmet nije stajao na svome mjestu, već polomljen ili izokrenut negdje u kutu sobe, Marta pritisne veliko crveno dugme na svom trbuhu i isključi se.

PREOBRAZBA

Ivonina krila su odlučila otpasti.

Odmah potom isto su odlučile i njezine antene, koje su se gotovo uvijek

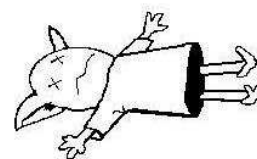
Začuo se glasni prasak i podigao se mađioničarski oblačić, ali ništa se nije desilo; žena i mačka mirno su ga promatrale i on je znao da je gotovo. Mačkina usta dohvatila su ga prva, a ženin ugriz nije ni osjetio.

Umjetna inteligencija, pomislio je Petar, toliko je naprednija od prirodne - kad napravi svinjariju, samo se isključi i prepusti nižim bićima da vade kestenje iz vatre.

Ipak, nastavio je razmišljati slušajući u iznenadnoj tišini direktorove korake kako se približavaju, je li bilo mudro obdariti je telekinetičkim sposobnostima prije nego je dobila potvrdu o mentalnom zdravlju?

Ne, vjerojatno nije, zaključio je.

slagale s krilima, ponekad do te mjere da je to sličilo na ulizivanje. Krila nisu imala neki poseban stav o tome; uglavnom su se pravila

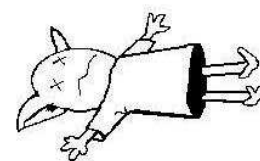
da ništa ne primjećuju, iako se ponekad mogao primijetiti umjereni trzaj zadovoljstva.

Kad su se antene, a potom i krila, odvojile od Ivoninog tijela, ona nije ništa osjetila, već se šutke oslobodila kukuljice obješene o cijev u podrumu svoje strine Anđele.

"Kate! Dođi odmah", zazvala je Anđela, Ivoninu majku kad je ušla u podrum i vidjela sto se dogodilo.

Sva je ušteđevina obitelji Gospodnetić tako propala, jedina nada da će si osigurati

kakav-takav standard uzgojivši egzotičnu igračku za bogate. Ivona je sad bila normalno dijete, poput trideset milijardi drugih, posve zdravo i neisplativo. Ona pokupi krila i antene s poda, zavjerenički im namigne dok ih je pažljivo pospremala u baršunastu tapeciranu kutiju i izađe iz podruma pored užasnute strine Anđele te izađe iz podruma na svjetlo ulice po prvi puta u svome životu.

OBRAČUN KOD O-KEJ VIRTUALA

ili

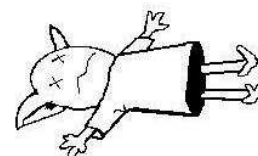
GREJT SEKSPEKTEJŠNZ

"Sutra će biti hladno", rekao je patuljak koji je čekao na svoj red da bude prikopčan na Virtualu. Nitko mu nije odgovorio, samo ga je vilenjak, koji je stajao u redu iza njega, mrko pogledao. Patuljak se nadao da će ona simpatična vila opet biti u "The Caffeu" VirtCityja; baš ga se dojmila nakon tri rečenice koje su razmijenili. Te tri rečenice su bile dvije više no što bi mu obično uspjelo razmijeniti - većina bi sugovornica pobjegla već nakon njegovog uvoda o tome kako će sutra bit hladno. Ali ovoga puta je znao da će ga vila dočekati i danas sjajnih očiju i baršunasta glasa i bit će samo njegova tih pola sata koje

je uspio kupiti preko reda na crnoj tržnici treće gradske podrazine.

Međutim, nešto je u kompjuterskoj opremi odlučilo otkazati poslušnost; kad su se napokon susreli, jebena vila je imala dlakave noge - isto kao i svaka patuljica od pamtivijeka do danas.

"Spremna sam za sutrašnju hladnoću", rekla je očiju sjajnijih, glasa baršunastijeg i nogu koje su se činile dlakavijim svaki put kad bi ih s nevjericom pogledao. Što je, tu je, pomislio je, pomirljivo se osmijehnuo i skinuo s leđa virtualni ruksak, stavio ga na virtualni stol, otvorio i izvukao virtualne lance i virtualni depilator.

Dražen Kačar jedan je od onih ljudi bez kojih se SFera ne bi mogla ni zamisliti. Za prošli sferakonski "Parsek" - bio je to broj 75 - Dražen me obradovao pričom o ratu liganja i ljudi, u koji se upetljanom našlaćak i jedna sipa. Ove godine mi je opet utrapio priču o sukobu lignjastog (?) bića i čovjeka i još nećega. Bilo kako bilo, kad budem iduće godine sastavljao sferakonski broj, ZAHTIJEVAT ĆU priču u kojoj se spominju lignje...

ZLA MAĆEHA

Piše: Dražen Kačar

"Neće izdržati!", rekao je kompjuktor.

"Hoće. Mora", Ivana je pojaćala dovod energije u štitove. Indikator za rezerve je počeo zeleno treperiti.

Još jedan udarac je zatresao brod, zaštitna polja su bolno zastenjala, a vrisak titanijske legure se pronio hodnicima. *Zla maćeha* opasno je vibrirala od sirenovih nasrtaja i udaraca o oplatu.

"Prokleta lignja!, Ivana se borila sa zaštitnim pojansom: "Zašto ne ide tamo gdje mu je mjesto?"

"Želi tebe", rekao je kompjuktor. Ivana je tresnula po okidaću za lasere koje je siren već ranije onesposobio.

"I ja želim deset uniformiranih mornara, pa ne skaćem na svakog kojeg vidim! Što bi lignja uopće radila s ljudskim bićem?"

"Moćda se..."

Novi se tresak prolomio kabinom i brod se opako trznuo, skoro do granice pucanja infrastrukture. Indikatori opterećenja su vrisnuli i prešli na crveni dio skale. Neprivezane stvari su dobile dodatno

ubrzanje i lućaćkom brzinom letjele naokolo.

"...zaljubio", dovršila je umjetna poluinteligencija: "Aaa! Ubit će me otvarać za konzerve!"

"Ne hysteriziraj! Uvijek si oklopljena sa sedam zaštitnih slojeva i uvijek se bojiš. Ako će ovdje netko nekoga ubiti, onda ću ja njega!

Kompjuktor je počeo ispušćati piskave krikove.

"A mislila sam mu poštedjeti život. Samo je trebao odletjeti do maternice, ispustiti sjeme i otići odakle je došao."

Siren se obavio oko malenog jednosjeda klase *Prikupljać*, lovca modificiranog za lov na divovska bića u otvorenom svemiru. Sireново obromno tijelo je zajašilo višestruko manji brod, krakovi su se obavili svud po njemu i samo su zaštitna polja na izmaku snage stajala između njega i posade.

Siren je udarao, uspaljeno tukao po oplati i šibao sve oko sebe, obeznanjen straćću i prilikom za parenje. Njegovo golemo oko se pripilo uz staklo kabine, uz

komad nabildane plastike koji je stajao između njega i njegove ženke.

Želim te, emitirao je na svim frekvencijama i svim ljudskim jezicima koje je znao, *želim te i dolazim po tebe*.

Ali iz broda odgovora nije bilo.

Ivana je palila i gasila raketne motore od kojih je siren nakratko odskakao, samo da bi se ponovo još čvršće priljubio uz brod.

"Nisi ni od kakve pomoći!", proderala se na usplahireni kompjuktor koji je nesuvislo ponavljao mantru o samouništenju u slučaju neuspjeha.

"Kako nisam? Uvijek sam se brinula o tebi. Reci mi što osjećaš i potruditi ću se da ti bude bolje", rekla je umjetna poluinteligencija.

"Osjećam bijes, osjećam nezahvalnost i osjećam poniženje."

"Pa ti se njega bojiš."

Ivana je uspjela opržiti sirena dovoljno da bi odskočio na par sekundi unutar kojih je ona uspjela izvesti kratak manevar okretanja broda.

"Ne, samo mi ti ideš na živce", šutnula je postolje kontrolne kutije iza koje je ležao kompjuktor.

"Ivana, zašto mi to radiš? Tko će upravljati sustavom za održanje života ako me oštetiš?"

"Manipulatoru odvratni!", rekla je Ivana i izdiktirala šifru koja joj je omogućavala da jednim pritiskom na dugme isključi kompjuktor.

"Nemam sad vremena za tvoje glupe igre. Zašto ne ide prema maternici?"

Siren se trljao uz brod, uz pleksiglas i titanijsku leguru i zaštitno polje koje je mjestimično sasvim popustilo, pa je morao paziti da na tim mjestima ne zdrobi konstrukciju. U njegovom divovskom tijelu su pjevale zvijezde, protuberance i solarni vjetrovi, a frekvencija zaštitnog polja ga je samo još više napaljivala, ali to malo energije nije moglo ugasiti njegovu žudnju.

Udarao je trbuhom u zaštitno polje, znajući da ne bi trebao, jer je polje vodilo do otvora na kraju broda, zamke za njega, njegovu vrstu i njegovo sjeme, ali si nije mogao pomoći.

Ljudima je njegovo sjeme trebalo da bi produžili svoje kratke živote i ukrali vrijeme koje im nije pripadalo. A njega, koji je imao sve vrijeme na svijetu i koji ga je mogao pokloniti kome je htio, njega se nikad nije pitalo tko je zaslužio.

Želim te, zapomagao je, *budi moja i dobit ćeš više od tih par godina života*.

"Imam ga!", uzviknula je Ivana i čvršće stegnula pilotsku palicu.

Kompjuktor je pokrenuo mašineriju koja je negdje tiho zazujala. Klopka na kraju broda, koju su zvali maternica, se pripremala da uhvati i imobilizira žrtvu dok joj se oduzima dragocjena tekućina.

"Sad više ne može pobjeći. Koliko truda za to malo eliksira mladosti. Da mu je bar cijena veća!"

"Kad budeš starija i pametnija", odvratio je kompjuktor, "možda ti bude drago što nije. I tebi će jednom zatrebati."

Ivana se nasmijala i izgovorila šifru koja je deaktivirala dugme za trenutno gašenje kompjuktora.

"Evo! Prestani se duriti."

Brod se naglo zatresao od sirenovog divljeg naleta. Ravno u maternicu! Kompjuktor je tiho zaječao.

"Ha!" uskliknula je Ivana, "Gotov je. Nemoj ga ubiti. Samo ćemo mu uzeti sjeme i pustiti ga da ide."

"Neću ga ubiti", promrlljao rekao je kompjuktor. Još se jedan potmuli udarac uz jeku proširio brodom i Ivana bi izletjela iz sjedišta da ju sigurnosni pojas uz krajnje naprezanje nije zadržao.

"Što se događa? Zašto ga maternica nije svezala i uspavala?", Ivana je progutala pljuvačku.

"Uvijek sam se brinula o tebi.", rekla je umjetna poluinteligencija.

Ivana je pogledala upitno prema kameri na stropu. Kompjuktor je šutio, a iz

pilotskog sjedišta su iskočile metalne narukvice i obavile se oko njenih ruku i nogu. Zvuk udarca metala o metal ispunio je kabinu.

"Što to radiš?"

"Uvijek sam se brinula o tebi."

"Pusti me, luđakinjo! Ovo nije smiješno!"

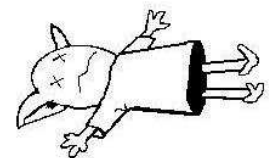
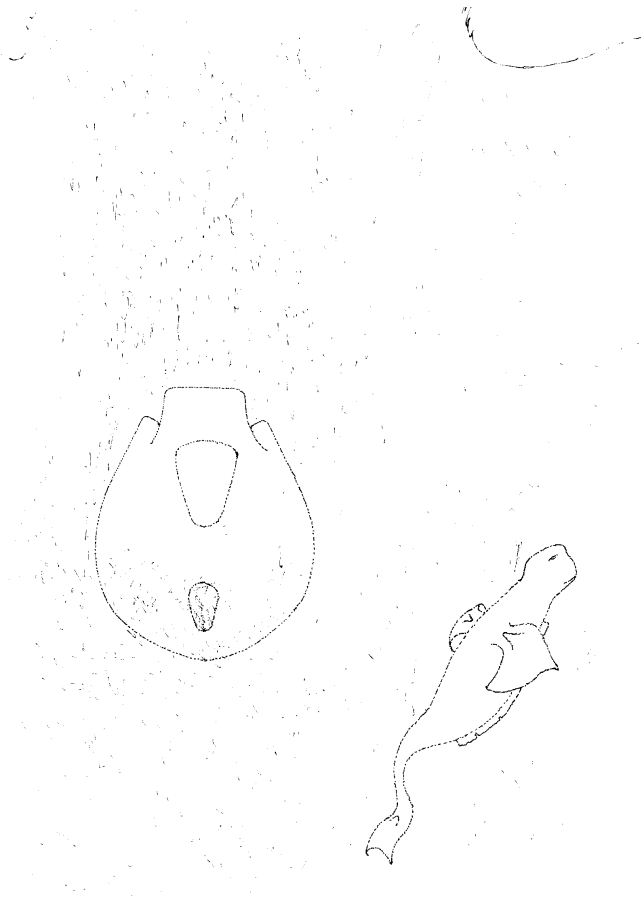
Novi sirenov udarac se osjetio u brodu. Ivana je poskočila skupa sa stolicom.

"Tvoja hrana će potrajati nekoliko godina ako se prestaneš trzati i rasipati energiju. Zrak se može reciklirati i dulje od toga. Ne možeš reći da se ne brinem za tebe..."

Sirenovi udarci su postajali sve brži i brži. Brod se tresao i vibrirao, ali indikatori opterećenja nisu davali znak za uzbunu.

"Pusti me! Zaustavi ga! Što to radiš?"

"Šuti...", prošaptala je silikonska poluinteligencija: "Šuti, i pusti me da na miru svršavam."

Naslov vas podsjeća na nešto? Na reklamni slogan za jedan drugi časopis? Dobro. Malo nostalgije. Idemo sad na posao.

INTERNOVA - JOŠ JEDNA ZVIJEZDA NA NEBU ZNANSTVENE FANTASTIKE

Piše: Aleksandar Žiljak

Newsflash

Radi se o novom njemačkom časopisu, na engleskom jeziku, nazvanom "InterNova - The Magazine of International Science Fiction" (skraćeno "IN") čiji je prvi broj s podnaslovom "Unexplored Territories" izašao 15. ožujka 2005. i čiji je jedan od urednika, Michael Iwoleit, gost ovogodišnjeg SFERAKON-a.

Urednici su Ronald M. Hahn (distribucija i logistika), Olaf G. Hilscher (likovni urednik i *webmaster*) i Michael K. Iwoleit (priče i članci). Časopis je približno A5 formata, plastificiranih korica, debljine 204 stranice. Distribuirana se po *book on demand* principu, izdavač je BOD GmbH, Norderstedt.

Naslovnicu je napravio Daniel Gonzales iz Argentine, unutarnje ilustracije djelo su Gabriele Reinecke. U "IN" 1 su priče autora iz Brazila, Izraela, Velike Britanije, Južne Afrike, Njemačke, Argentine, Hrvatske, NR Kine, Indije i Italije, te dva eseja. Kao što vidimo, časopis je uglavnom okrenut prema SF-u izvan

angloameričke scene, iako ne pretendira na isključivost. Uvod je napisao Brian W. Aldiss, a lekturu prvog broja obavio je Eric Brown.

Časopis izlazi dva put godišnje, u proljeće i jesen ("IN" 2 je najavljena za kolovoz). Cijena je jednog broja 14,80 eura + poštarina izvan EU. Pretplata na 4 broja je 59,20 eura. S obzirom da ćemo se još načekati za EU, do daljnjega možemo "IN" naručiti preko **www.amazon.com**. *Homesite* je inače **www.inter.nova-sf.de**.

Tako bi to zvučalo da je ovo tekst u našim novinama i da je ovo napisao neki od naših prosječnih novinskih recenzenata. Kako gorepotpisani nije prosječni novinski recenzent (za što ima dovoljno vjerodostojnih svjedoka) i kako "IN" ima podulju povijest u kojoj smo i mi, Hrvati, imali svoje prste, te kako smatram da se radi o startu jednog potencijalno veoma bitnog projekta, onda ćemo krenuti odande odakle se obično i kreće. Od početka.

Ab Ovo

Početak baš i nije bio dobar i obećavajući. Radi se, naime, o tome da Njemačka, iz nekog razloga, nije nikad bila dobro mjesto za SF - časopise. Pogotovo ako se htjelo raditi časopis s njemačkim SF-om. Eto, tješimo se da nije samo nama teško...

Kad je berlinski "Alien Contact" prešao isključivo na mrežno izdanje, na tiskanoj je sceni nastao vakuum. A onda su se 2002. okupila 3 mušketira, Ronald M. Hahn (pisac, prevodioc i urednik), Helmuth W. Mommers (jedan od pionira njemačkog SF-a, koji se vratio nakon duljeg izbjivanja u Španjolskoj), te Michael K. Iwoleit (pisac, prevodioc i esejist), da pokrenu novi njemački SF - časopis za njemačke pisce.

Kao što smo već spomenuli, SF - časopisi ne rastu baš dobro na njemačkom tlu, pa se radi smanjenja troškova okrenulo *book on demand* konceptu, dakle, digitalnom tiskanju po narudžbi. Prednost je očita: ne ulazi se u veliku investiciju, s robom koja onda zauzima skladišta i čeka da bude prodana, e ne bi li se troškovi isplatili i možda nešto i zaradilo. Naravno, nužni je uvjet posjedovanje ili pristup do digitalnog tiska. Ako se ne plaćaju honorari, onda je jedini fiksni trošak sam prelom časopisa. Distribucija ide poštom, pa se ne ovisi ni o milosti božjoj, tj. (monopolističkih) novinskih i knjižarskih lanaca.

Taj je novi časopis nazvan "Nova", i izlazi tri put godišnje. Prvi je broj izašao krajem 2002, a sad je već u rukama čitatelja broj 7. Kako tvrde urednici u uvodniku "IN", "Nova" je već uspjela revitalizirati njemačku SF - scenu, kojoj je prijetilo zamiranje. U međuvremenu je Mommersa u uredničkom trojcu zamijenio Olaf Hilscher.

Za našu je priču, međutim, bitno da je koncept *Nove* uključivao u svakom broju bilo jednu priču izvan Njemačke, bilo reprint neke klasične SF - priče. Tako su u "Novi" objavljeni radovi Grega Egana i Briana Aldissa. Daljnji su kontakti pokazali da u mnogim zemljama izvan kruga tzv. jakih SF - scena postoji živahna produkcija, koja ostaje potpuno nepoznata. Kako se Michael Iwoleit bavi projektom literarne povijesti kratkog SF-a, to je nešto što mu sigurno nije promaklo. I tu negdje mi stupamo na scenu...

Rođenje "InterNove"

U to je vrijeme Zagrebačka naklada imala kontakte s Uweom Luserkeom, njemačkim agentom, koji je pak imao kontakte s ljudima iz "Nove". Pa se u "FUTURI", koja je tada još izlazila, pojavio oglas u kojem se tražilo hrvatske priče prevedene na engleski radi objavljivanja u "Novi".

Ovaj oglas nije prošao bez rezultata: izabrana je priča Marine Jadrejčić *S druge strane struje* ili na engleskom *Yonder End of*

the Stream. To vam je prva iz njenog "Istrijani u svemiru" ciklusa, ima u "FUTURI" broj 13. Priču je dalje na njemački preveo (kao *Am anderen Ende des Stroms*) Iwoleit i činilo se da je to to. E, ali...

Dode gorepotpisani koncem 2003. u Zagrebačku nakladu, a Zdenko Vlainić mi pod nos gura e-mail s molbom da netko napiše nešto o hrvatskom SF-u, čime bi se popratilo Marininu priču. Pa znam li ja nekoga, bi li to netko? A ja mislim, zašto ne, i uzmem to na sebe. Pa negdje oko Nove godine 2004. nastaje članak *Science Fiction in Croatia*, kojeg u originalu, na engleskom, možete naći na danskom site-u www.phantazm.dk, a u međuvremenu je objavljen i u časopisu *Most* Društva hrvatskih književnika. Na njemački ga je preveo opet Iwoleit i stavio ga u "Novu" 5, odmah iza Marinine priče.

E sad, nije da je sve počelo od nas, ali kad su u "Novi" vidjeli dobrih priča (nedugo nakon članka, poslao sam i prijevod svoje priče *Koje je boje vjetar?*) s njima potpuno nepoznatih, a aktivnih scena, ideja je o međunarodnom SF - časopisu počela puštati korijenje. Kontakt po kontakt i časopis je počeo dobivati oblik.

"Nova International", kako se prvobitno trebao zvati (a ne zove se, jer izgleda da postoji takav *trade-mark* negdje u Njemačkoj), je zamišljen kao časopis prvenstveno orijentiran na SF izvan američke i britanske scene. Dakle, Istočna Evropa i Balkan, Njemačka, Italija, Latinska

Amerika, Afrika (makar u formi Južne Afrike), Izrael, Indija i NR Kina. To onako, za početak. Najveće su rupe trenutno arapski svijet i tzv. Crna Afrika. Ako ste dobri s nekim tko tamo piše SF, dignite ruku... Morat će se malo pročačkati i po bivšem SSSR-u i Japanu, sigurno i po Francuskoj. A mogli bi se i prekodrinski susjedi zainteresirati...

S druge strane, pomalo paradoksalno, da bi takav časopis bio dostupan publici u cijelom svijetu, neminovno je da bude baš na engleskom, s obzirom da se engleski, htjeli - ne htjeli, nametnuo kao *lingua franca* globalne SF - zajednice. Naravno da je ovo potenciralo problem prijevoda (vidljiv već i u "Novi": s hrvatskog na engleski na njemački).

Međutim, jedno je vodilo do drugoga. Michael Iwoleit je, noseći sa sobom tek izašle "Nove" 5, bio u lipnju 2004. gost na Danima znanstvenofantastične književnosti u Pazinu. Tu se, između SF - fešti po Pazinu i okolici, ića, pića i prijekog suda Matijašu Šandorfu, dalje stvaralo veze i raspravljao koncept budućeg pothvata. Do kraja te godine, redakcija je raspolagala s dovoljno priča i članaka iz cijelog svijeta za barem godinu dana, te je nakon opsežnih priprema, u ožujku ove godine, prvi broj časopisa "InterNova" ugledao svjetlo dana.

"InterNova" 1: recenzija

Kao što smo već rekli, naslovnu je ilustraciju napravio Argentinac Daniel Gonzales. Prošetajte se do <http://axxon.com.ar>, tamo ima link na njegovu stranicu. Čovjek radi hard - SF ilustracije u 2D kompjuterskoj grafici, po svemu sudeći skaniran crtež dalje bojan u Photoshopu ili tako nekako. U svakom slučaju, prilično impresivno. Atraktivna je naslovnica sasvim u skladu s naslovom "Unexplored Territories".

Što se tiče unutarnjih ilustracija Gabriele Reinecke... Pa, recimo da su u rangu fanzina, iako sam prilično zadovoljan s ilustracijom moje priče, pa se možda i ne bih trebao previše buniti. Nije loša ni ilustracija za *Peak Time*. Međutim, da ima mjesta za još usavršavanja, ima...

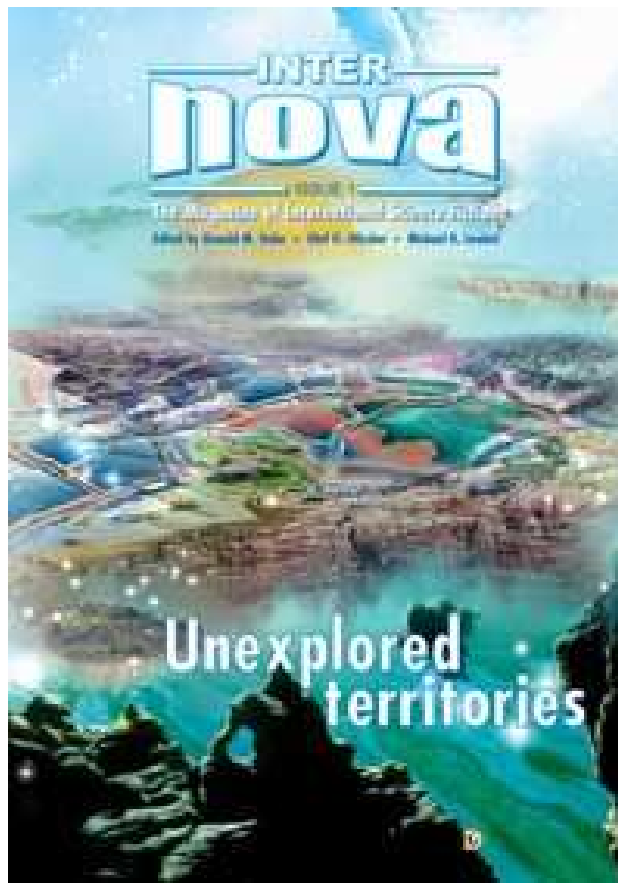
Nakon uvoda Briana W. Aldissa i riječi urednika, slijedi priča *Peak Time* Gersona Lodi-Ribeira iz Brazila. Preveo ju je David Alan Prescott (ukoliko ne spomenem prevodioca, znači da je tekst izvorno na engleskom ili ga je preveo sam autor), a potječe iz 1997. godine. Lodi-Ribeiro se posebno zanima alternativnim

povijestima. I ovdje se bavi sličnom temom, iskazanom kroz pregovore s vanzemaljcima o slanju njihovih povjesničara na Kristovo raspeće. Radi se o tome da Zemlja ima tehnološki monopol na putovanje u prošlost. Broj je zainteresiranih *aliena* velik, a broj je, pak, likova na samom raspeću ograničen i tako, jedina su slobodna mjesta još... Iako korektna, priča me podsjeća na neke videne u "SIRIUSU" krajem sedamdesetih. Recimo

da bi Furtač tako nešto napisao, ili Pihač, kad bi bio u satiričnom raspoloženju.

Izraelski je pisac Guy Hasson predstavljen pričom *Her Destiny*. Mladom direktoru tvrtke, koja upravo usavršava snimanje sadržaja mozga u računarsku memoriju, nakon saobraćajke umre zaručnica. Shrvan bolom, direktor naređuje snimanje njenog mozga zadnjih deset sekundi

prije smrti. Kad kasnije, uz pomoć svog suradnika, analizira sadržaj snimljenog, ulazeći u sve manje i manje vremenske intervale, dolazi do zapanjujuće spoznaje... Vrlo dobro napisana priča o ljubavi, ljubomori, predodređenosti i sudbini, jedna od najboljih u zbirci, koja se na momente čita kao *ghost story*, iako to nije. Ono, hoće

polako ići jeza... S druge strane, u pomalo se scenskom rješavanju dijaloških sekvenci vidi i druga strana Hassonova stvaralaštva: kad ne piše SF, onda piše drame i scenarije.

Englez Eric Brown je renomirano ime u anglofonskom SF-u. U ovoj se zbirci predstavlja pričom *Thursday's Child*. Još jedna kvalitetna priča u kojoj su nepoznati vanzemaljci donijeli tehnologiju uskrsnuća, čija je cijena šestomjesečni boravak u svemiru (s kojim ciljem, nije jasno). Glavni je lik razveden, po zanimanju skuplja umrle prije procesa uskrsnuća i, naravno, sam ima nanoimplant kojim se ono postiže. Bivša mu je žena vjerski fundamentalist i žestoki protivnik spasonosnih implanta, kao i vanzemaljaca, uostalom. Što, međutim, kad njihova šestogodišnja kći teško oboli? Čije će uvjerenje naposljetku prevladati? I po kojoj cijeni? Vrlo dobro napisana priča o raspadu jednog braka i njegovim posljedicama, prvi put objavljena 2002. godine

Arthur Goldstuck iz Johannesburga ima priču *The Fabulous Yesterdays*, u kiberpunk maniri, o kvartetu proturežimskih glazbenika koje progona policija. Objavljena u južnoafričkom "Playboyu" 1994. godine, priča mi se čini zanimljivom prije svega zbog slanga. Nije da se u njoj nešto posebno događa.

Tu je i *Let's Talk About Death, Baby* Svena Klöppinga iz Njemačke, u kojoj glavni junak traži kratkotrajno utočište od hiper - reklamokracije u tišinu napuštenog

groblja. Dobro napisano, zanimljive atmosfere.

Jedan od dragulja "IN" 1 je, međutim, *God's Gut* Eduarda J. Carlettija iz Argentine, u prijevodu Claudie de Belle. Naslovno Božje crijevo je neobjašnjiva prostorno - vremenska anomalija na čijem se rubu okupljaju raznovrsni odbačeni, vjerske sekte, tragači za svim i svačim, najčešće za smislom života. U takvoj se pustari, pod vrelinom Sunca, ljubav čini gotovo nemoguća, pa ipak... Izvrsna, moderno napisana priča, opipljive atmosfere i živih slika. Kao što rekoh, jedna od najboljih u zbirci. Prvi je put objavljena 1992, kao dio knjige *Un largo camino*.

Za njom slijedi *What Colour is the Wind?* gorepotpisanog. Original *Koje je boje vjetar?* imate u zbirci *Dvije tisuće šarenih aliena*, pa koga zanima, može vidjeti i tamo. Prijevod? Ako želiš da se nešto napravi, napravi sam...

Najveće je razočarenje priča *Mouse Pad* kineskog pisca Wu Yana, u prijevodu Song Hana. Surfer nabavlja čudotvoran podložak za ljubljenog nam glodavca, koji ne samo da mu omogućuje brže surfanje, već ga stapa sa mrežom kao takvom. Iako ideja na kraju i nije tako nezanimljiva, sve je prilično blijedo. S druge strane, možemo ovu priču smatrati izdankom tzv. *network stories* smjera u kineskom SF-u, što je lokalna varijanta kiberpunka nastala pod izravnim utjecajem Gibsona. Zanimljivo, s obzirom na to da su Kinezi čvrsto ukopani u

1950-te i prijevod je *Neuromancera* svojevrsna anomalija. Ali, brzam... Koliko sam shvatio, objavljivanje je ove priče odraz važnosti koju uredništvo "IN" pridaje Kini, a bilo je i problema s prijevodom i to se pri čitanju osjeća.

Još je jedan dragulj "InterNove" 1 priča *The Tetrahedron* indijske autorice Vandane Singh, koja živi u SAD. Naslovni se objekt samo pojavi jednog dana na ulicama New Delhija, otporan na sve pokušaje da ga se otvori, ispita, ukloni, uništi ili shvati uopće. Kako će se on odraziti na život Maye, studentice na pragu dogovorenog braka s čovjekom kojeg zapravo (kako to obično biva) ne voli? I hoće li, na užas obitelji i sve u ritmu pjesama iz bollywoodskih filmova, odbaciti nametnuti brak u korist mladog fizičara? Ili će donijeti sasvim neočekivanu odluku? Ovo je jedna od onih finih priča kakve u Americi obično piše Connie Willis, ali je pitanje bi li C.W. uspjela pohvatati sve nijanse položaja mlade žene i obiteljskih i društvenih odnosa u urbanoj indijskoj nižoj srednjoj klasi. To ipak mora raditi netko kome je to blisko, i Vandana Singh je u tome u potpunosti uspjela. Izvrsna i izvrsno napisana priča!

Konačno, tu je i Lino Aldani iz Italije s pričom *Red Rhombuses* u prijevodu Joe F. Randolpha. Dva već postarija prijatelja iz partizanskih dana odlaze na ribolov u neku planinsku zabit koja je možda ucrtana na vojnim specijalkama. Odjednom, mjestašce obaviye neobična magla... Aldanija smatraju

živom legendom talijanskog SF-a i ovo je u kategoriji klasičnog reprinted. Priča je inače iz 1981. godine. Vrlo dobra priča, sa scenama koje smjesta bude sjećanja na one opore talijanske filmove post - neorealističke škole.

Na posljertku, dva članka.

Južnoafrikanac Richard Kunzmann razmišlja u svojem tekstu *The Eclipse of a Genre and the Birth of a Nova* o tome umire li žanr. Osobno mi je daleko zanimljiviji Lavie Tidhar s člankom *Science Fiction, Globalization and the People's Republic of China*. Mislim, kad imate časopis ("SF World") koji se tiska u, sjednite da ne padnete, 300 000 primjeraka mjesečno, a čita ga između devetsto tisuća i milijun i pol ljudi, onda vas i te kako zanima što se tamo događa. Paradoksalno, sam kineski SF je, čini se, u fazi Gernsbacka i Campbella, s nešto kiberpunka. Osim toga, žanr se na službenom nivou tretira kao način znanstveno - tehnološkog prosvjeđivanja naroda. Kao što rekoh, zanimljivo i informativno...

Zaključak

Što, konačno, reći o "InterNovi"? Što se kvalitete tiče, smatram da je u rang u sferakonskih zbirki, a moje je općenito dobro mišljenje o njima poznato. Ima tri - četiri izvrsne priče, nekoliko vrlo dobrih i solidnih, jednu ili dvije slabije i barem jedan zanimljiv i informativan članak. Tu je

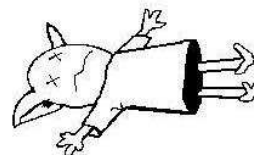
uredništvo odradilo i te kako dobar posao i na tome im treba čestitati.

Treba im čestitati i na hrabrosti da se u ovako nešto uopće i upuste. Časopisa za međunarodni SF nema već desetljećima i čini se da su tek pojava digitalnog tiska i brzo komuniciranje Internetom stvorili podlogu da ga se pokrene bez velikih početnih troškova. Smatram ovaj projekt iznimno važnim, jer omogućuje odmak od (već svima na uši izlazeće) supremacije američkog SF-a. Iako, a to napominju i urednici, rez nije moguć, a niti poželjan s obzirom na poštivanje profesionalnih standarda pisanja, vrijeme je da (uvjetno rečeno) manje i, u pravilu, same u sebe zatvorene scene konačno dobiju priliku predstavljanja široj SF publici. Materijala ima, prvi je broj dokazao i da je kvalitetan. Ostaje samo da se vidi kakav će biti prijem. Bio bi veliki gubitak i šteta da stvar ne

usprije. Naime, u slučaju uspjeha moglo bi se računati i na češće izlaženje, a time i na veći opseg prezentiranog materijala.

Što se tiče hrvatskog SF-a, "InterNova" je šansa koju bi trebalo iskoristiti. Vidjeli smo već da su nam ruke duboko umočene kad se sve skupa mijesilo. U drugom je broju najavljena priča Milene Benini i smatram da bi se tekstovi iz Hrvatske trebali nalaziti u svakom broju. Iako se na objavljivanje čeka bar godinu dana (moj slučaj), ako se stvar uhvati, onda se otvaraju jedna mala vrata za proboj na svjetsku scenu. Možda se varam, ali smatram da je to plodotvornije od uzaludnog lupanja na velike kapije, na kojima je pitanje sluša li uopće itko.

I stoga, palac gore i tri put hura za "InterNovu"! Da je nema, svakako bi je trebalo izmisliti!

KOD NAS JE SLIČNO KAO U HRVATSKOJ

Razgovarao: Boris Švel

Michael Iwoleit (1962.) jedan je od najuglednijih i najplodnijih njemačkih autora, prevoditelja i urednika. Razgovor je vođen u Pazinu, na 3. Festivalu fantastične književnosti.

"Parsek": Možete li nam ukratko predstaviti svoj rad?

Iwoleit: Na znanstvenofantističnu scenu ušao sam sredinom osamdesetih, no tek krajem idućeg desetljeća postao sam profesionalcem. Radio sam ono što za plaću radi većina SF pisaca u Njemačkoj, uključujući i mene, a to prevođenje. Preveo sam dosta, oko trideset knjiga. No, imam isti problem kao i ostali pisci u istoj situaciji –

objavio vrlo malo svojega. No, to je imalo i dobru posljedicu, poboljšao sam kvalitetu svojeg rada. Moj osobni interes je povijest znanstvene fantastike, i to kratke forme.

Kako je počela "Nova"?

Postojao je svega jedan dugoročni projekt u posljednjih deset-petnaest godina, "Alien Contact" u Berlinu, ali je prestao izlaziti i sada je to *on-line* časopis. Od tada u Njemačkoj nije bilo specijaliziranog SF časopisa koji bi objavljivao priče. Neovisno o tome, tijekom 2002. godine sastali smo se nas trojica: Ronald Hahn, Helmuth Mommers koji se vratio s Mallorce i ja. I tako smo se pojavili na sceni. Roland Hahn, višegodišnji profesionalac, prvi je imao iskustva s nakladništvom na načelu *book on demand*, a ja sam pridonio zamisao redovitog izlaženja. Pokrenuli smo časopis "Nova" u skromnim uvjetima, radeći ga zapravo poluprofesionalno. Sve je podešeno kako bi se izdao sljedeći broj. No, ispalo je dosta uspješno.

Položaj SF-a u Njemačkoj?

Isti problem kao i svuda: *image*. Slika o SF-u stvara se pod utjecajem visokobudžetne filmske produkcije, i to čak ne najbolje. Stoga se trudimo, zbilja trudimo, prikazati što znanstvena fantastika može biti i što ona jest. I to ne samo na engleskom jeziku, nego i na drugim jezicima. Puno je nepoznavanja izvan

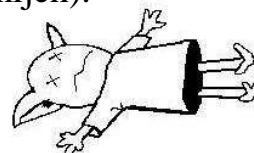

znanstvenofantastičnih krugova, pa treba puno truda. Polako su priznati neki autori, poput Williama Gibsona i Neila Stephensona, a tu je i Andreas Eschbach, možda najuspješniji njemački pisac SF-a u posljednjih dvadeset godina. Mislim da svi ljudi koji su diljem svijeta povezani sa znanstvenom fantastikom znaju o čemu govorim.

A znanstvenofantastična scena u Njemačkoj?

Postoji više desetaka pisaca SF-a, no dobar dio njih ne predstavlja ozbiljnu produkciju, primjerice Perry Rodan. Ukoliko bismo brojali samo autore s ambicijama, dolazimo do kakvih dva tuceta pisaca. Mogućnosti objavljivanja su se smanjile, tiska se malo knjiga: kad bi se zbrojilo koliko ozbiljnih djela bude objavljeno, možda bismo došli do kakvih pet naslova godišnje. Što se tiče časopisa, osim Nove, tu su još dva. "Fantastisch" je magazinskog tipa i više je medijski orijentiran, no u njemu ima i kratkih priča koje su uopće na visokoj razini. Na posljetku, tu je i berlinski "Alien Contact", koji izlazi *on-line*. Svi mi imamo dobru suradnju, i nema zbiljske konkurencije. Sve u svemu, fanove u Hrvatskoj možda može začuditi što situacija u Njemačkoj nije bitno drukčija nego ovdje (smijeh).

Hvala!

Ljubiteljima znanstvene fantastike odavno je poznato kako je Živko Prodanović jednim od najplodnijih hrvatskih autoraznanstvene fantastike, noseći baklju žanra još od doba časopisa "Sirius". Međutim, povrh žanrovske proze, Prodanović je i pisac šarmatnih mainstream priča, kao i poezij, uključujući i haiku. Uživajmo stoga u njegovom recentnom radu, gdje spretno pospajao svoje ljubavi!

AUSTRALSKA NAGRADA ZA SF HAIKU

Piše: Ivan Vid

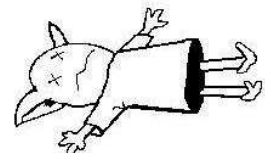
Port Philip Library Service iz grada St.Kilda i casopis Cordite Poetry Review iz Melbournea u Australiji zajednički su u jesen prošle godine organizirali Robopoetry Competition, književni natječaj za poeziju o robotima.

Na krupno iznenadjenje organizatora, koji su vjerojatno to zamislili kao manji nepretenciozni natječaj, na njega je pristigla tako velika kolicina pjesama da su rokovi proglašavanja rezultata morali biti nekoliko puta odgađani, to prije što je stručni žiri htio valjano obaviti svoj dio posla, šaljući kao ispriku duhovitu poruku - *kasnimo, ne stižemo sve obaviti na vrijeme, mi smo ipak samo ljudi.*

Sredinom veljače književniku i SF autoru iz Zagreba Živku Prodanoviću stigla je konačna obavijest o rezultatima natječaja s lijepim sadržajem: you are a robo-winner!

Naime, Živko Prodanović na natječaj je poslao pjesmu *robots in war - six situations*, koja je nastala objedinjavanjem šest haiku pjesama o robotima. Iako su ti haiku nastali nezavisno jedan o drugom, očito su skladno povezani, što je s drugim vrijednostima pjesničkog iskaza i donijelo nagradu. Naime, dana 30. ožujka, *roboti u ratu - šest situacija* finalno su uključeni među deset ponajboljih radova natječaja, a što je objavljeno na web stranici:

[http://www.cordite.org.au/blog/..](http://www.cordite.org.au/blog/)

robots in war (six situations)

roboti u ratu (šest situacija)

Živko Prodanović

1. military band roaring
robots going to the war
not versed in why

1. trešti vojna glazba
roboti kreću u rat
neznajući zašto

2. in mankind war
very sorrowful robots
marching to the victory

2. u ratu ljudi
vrlo tužni roboti
marširaju u pobjedu

3. a hitting robot;
his head is spinning,
he foresees a medal

3. pogođeni robot,
muti mu se u glavi
vidi kolajnu

4. military cementery;
on the robot's part
no flowers

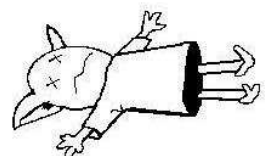
4. vojničko groblje
na odjelu robota
nema cvijeca

5. Noah's Arka
- robots entering
two by two

5. Noina arka
ulaze roboti
dva po dva

6. the last robot
silently strolling,
no man anywhere

6. posljednji robot
tiho tumara,
nigdje ljudi

Nažalost, Krsto nije dovršio svoju zabavnu i poučnu pretpovijest...

SOCIJALISTIČKO NAKLADNIŠTVO (ILI DJED DRUGI)

Piše: Krsto A. Mažuranić

(ovo je ionako subjektivna histerija pa tko mi što može):

Dana 20.XI.1975. pohranio sam u Autorskoj Agenciji u Preradovićevoj elaborat *SFERA, časopis za znanstvenu fantastiku i popularnu znanost* - to je koštalo 50 "novih dinara" (5000 "starih", netom je bila devalvacija) - kako bih si zaštitio vječnu slavu "inicijatora", pa s njime otišao u Vjesnik Hrvoju Šošiću koji je bio "savjetnik za izdavaštvo". On je uzeo elaborat, sa mnom vrlo ljubazno razgovarao, i odmah otputovao u Francusku za "Vjesnikova" dopisnika iz Pariza. (Mislim zbilja, časna pionirska!) Naslijedio ga je Vilko Luncer koji mu je bio sušta suprotnost (po pitanju odgoja, ljubaznosti i razumijevanja što ja to njemu pričam.)

U ono je vrijeme redakcija Romani i stripovi imala čvrsto određeni fond naslova - ne znam, valjda dvanaest, ili tako nešto - pa su imali kajibojsko "Laso" i krimični "Trag" i ljubični "Život" i neke stripove - "Popaj", ako se ne varam - itd. A imali su i ediciju o liječnicima-stažistima i medicinskim

sestrama koja se s nekoga razloga nije baš prodavala (valjda je bila prejednolična: uvijek jedno te isto), pa su ju ukinuli, pa im se u fondu otvorilo prazno mjesto, pa su iz ladice izvukli onaj moj elaborat, pa je 5.VII.1976. izišao prvi "Sirius".

Tu je bila i epizoda s Otom Šolcom u Mladosti (on je tamo bio "savjetnik za izdavaštvo"). Razgovor s njime išao je ovako: Mladost neće pokrenuti esef-ediciju jer to ljudi ne bi čitali a ne bi čitali jer ne poznaju, a ne poznaju jer ne čitaju, a ne čitaju jer se ne izdaje, a ne izdaje se jer to ljudi ne bi čitali a ne bi čitali jer ne poznaju... I to u vrijeme kad je ta ista Mladosti u Gundulićevoj prodavala 3000 esefa svaki mjesec... Pa sam izgubio volju za inicijative.

S vremena na vrijeme netko bi istrčao s pitanjem, "A zašto moramo čitati baš samo beogradski esef, zašto se ne nađe netko u Zagrebu...?" Pa bih se sjetio one epizode GZH-JAA, pa Ota Šolca, pa Luncera (a ne biste vjerovali kakva je sve podmetanja "Sirius" morao trpjeti od vlastite kuće, kao da ga netko u Vjesniku hoće onemogućiti -

pogledajte u "Vjesniku" iz srpnja 1976. kakvim je nesuvislim člankom prokomentiran prvi broj "Siriusa"), pa kad je Bruno u jesen 1982. istrčao sa *ČOVJEKOM PLUS*, dok si rek'o "esef" SR Hrvatska je u ožujku 1983. zabrazdila 'Republičkim zakonom o izdavaštvu' kojim je postala jedina Republika u Yugi koja je zabranila privatno nakladništvo...

Možda sam paranoičan, ali koincidencije su koincidencije a činjenice su ipak činjenice. Marginalci - Viktor Kipčić iz tiskare GZH i Borivoj Jurković iz Romana i stripova (gdje su našli utočište mnogi tadašnji *nepodobni*, npr. Igor Mandić u vrijeme kad nije smio pisati u Hrvatskoj) - htjeli su esef, a "jaki igrači" - Oto Šolc, Vilko Luncer - i "strukture" nisu.

Oh, pa bio sam ja i u "Otokaru Keršovaniju" u Opatiji... Jesus na! Sad sam se sjetio! Koji blesavi naivnjak! Prvo sam im pisao, a onda bio i osobno kod urednika "druga Škunce" (zaboravih mu ime... Milivoj...?). Naravno, otplahnuo me muljažom da esef nije rentabilan posao. Tek sam mnogo kasnije saznao igru: Zoran Živković je štancao broširane (*paperback*)

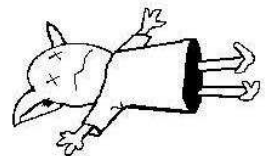
ODISEJE i *ZADUŽBINE* pa kad bi prodao koliko se moglo preprodavao je *copyright* Keršovaniju za tvrdi uvez. Tako je *copyright* imao praktički zabadava, a što je Keršovani pušio velike gubitke (jer zasićeno tržište nije šljivilo njegove skupe tvrdoveske)... Ali, tko te šiša. Keršovani je ionako bio "Udruženi Rad" pa nije mogao bankrotirati. Nije ni čudo sto je Milivoj? Škunca vjerovao kako esef nije rentabilan posao.

Bilo je ludo i nezaboravno živjeti u Jugovini.

Lijepi pozdrav, **Dobri Dotepenec, Sanobor**

U sljedećoj BAKI čitajte kako je Oliver dobio zvijezdu na čelo a *klubotvorna Petorka* postala Sekcija. A bit će možda i još poneki DJED.

Stay tuned ("ostanite na našem valu")!

PRIČA OD JEDNE REČENICE: Marina Jadrejčić: *Megaprivatizacija*

“Prvi put, drugi put, treći put; Zemlja prodana za jedan Galaktički dolar Rigelijancu u trećem redu!”

Nastavljamo s objavljivanjem priloga za bibliografiju hrvatske znanstvene fantastike i to hrvatskih SF djela objavljenih u periodici. I dalje zahvaljujemo Igoru Tabaku za prebacivanje bibliografije u elektronički format.

BIBLIOGRAFIJA HRVATSKOG SF-a (IV. dio)

Sastavio: Živko Prodanović

Prilog poznavanju hrvatske znanstveno-fantastične književnosti - građa za bibliografiju hrvatske znanstveno-fantastične proze (pripovjetke, romani, novele i romani) objavljene u tjednicima, časopisima i magazinima do 1945. godine.

I. BIBLIOGRAFIJA (II. DIO)

18. L.V.HUENE: NAPITAK MLADOSTI

Zagreb 1933. "Cinema" - revija za film, kazalište i društvo. God. VII. br. 11
Vlasnik i izdavač "Cinema konzorcij".
Glavni urednik Stevan Kertes. Odgovorni urednik Stjepan Faget. Ilustrirani dio Marcel Fišer. Tisak "Tipografije" d.d. u Zagrebu.¹

19. KALENS: REFORMATOR. San budućnosti.

Zagreb 1933. "Cinema" - revija za film, kazalište i društvo. God. VII. br. 12, str. 48-50. Vlasnik i izdavač, glavni i odgovorni urednik Stjepan Faget. Tisak "Tipografije" d.d. u Zagrebu.

20. VELJKO MRDJENOVIĆ: GENIJ PROFESORA APPLETONA

Zagreb 1934. "Svijet" - ilustrirani tjednik. God. II. knjiga XVIII. br. 12. Izdavač "Tipografija" grafičko-nakladni zavod D.D. Za uredništvo odgovara Vjekoslav Zakšek.

21. MONTEGUE GRIEG: RAKETA

Zagreb 1934. "Cinema", revija. God. VIII. br. 1, str. 24-26. Vlasnik i izdavač, glavni i odgovorni urednik Stjepan Faget. Tisak "Tipografije" d.d. u Zagrebu.

22. L. LOTNEM: KUGA NA OTOKU "M"

Zagreb 1934. "Cinema", revija. God. VIII. br. 2, str. 58-60. Vlasnik i izdavač, glavni i odgovorni urednik Stjepan Faget. Tisak "Tipografije" d.d. u Zagrebu.

23. VLADIMIR MINTAS: NAUTOSTRADA

Zagreb 1935. "Svijet" - ilustrirani tjednik. God. X. knjiga XX. br. 1, str. 15-17. Izdavač "Tipografija" grafičko-nakladni

zavod d.d. Za uredništvo odgovara
Vjekoslav Zakšek.

24. ANTHOS: CVIJET GROZOTE

Zagreb 1935. "Svijet" - ilustrirani
tjednik. God. X. knjiga XX. br. 8, str. 156-
158. Izdavač "Tipografija" grafičko-
nakladni zavod d.d. Za urednika odgovara
Vjekoslav Zakšek.

25. F.B.: AMERIKANAC JE UBIJEN.

Epohalni izum doktora

Jeffriesa.

Zagreb 1936. "Oko". God. II. br. 46,
str. 6-7. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

26. REŠAD KADIĆ: POSLJEDNJI PLES POGANSKOM BOGU

Zagreb 1936. "Svijet" - ilustrirani
tjednik. God. XI. knjiga XXI. br. 8, str. 190-
192. Izdavač "Tipografija" grafičko-
nakladni zavod d.d. Za uredništvo odgovara
Vjekoslav Zakšek.

27. GENČEK: SVEMIRSKI PUT BOBBY-A I BIBBY-A

Zagreb 1937. "Svijet" - ilustrirani
tjednik. God. XII. br. 2, str. 4. Izdavač
"Tipografija" grafičko-nakladni zavod d.d.
Za uredništvo odgovara Vjekoslav Zakšek.

28. ANONIM: UŽAS U PRAŠUMI

Zagreb 1937. "Svijet" - ilustrirani
tjednik. God. XII. br. 12, str. 8. Izdavač
"Tipografija" grafičko-nakladni zavod d.d.
Za uredništvo odgovara Vjekoslav Zakšek.

29. V.M.: U DOLINI PAKLA.

Zagreb 1937. "Svijet" - ilustrirani
tjednik. God. XII. br. 41, ne pag. Izdavač
"Tipografija" grafičko-nakladni zavod d.d.
Za uredništvo odgovara Vjekoslav Zakšek.

30. J.J.: GOSPODIN X. Kako je g. Delobet postao članom Akademije znanosti.

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 3,
str. 6-7. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

31. L.S.: ALIBI

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 14,
str. 6. Vlasnik, izdavač i štampar Stečajnina
Jugoslovenske štampe d.d. Odgovorni
urednik Milan Katić.

32. C.O.: EKSPERIMENT PROFESORA BERTHIERA

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 32,
str. 12 i 15. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

33. C.R.: UMORSTVO U STAKLENIKU

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 34,
str. 12 i 16. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

34. ANONIM: PILOT SMRTI

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 48,
str. 4-5. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

35. ANONIM: PODIVLJALI ROBOT

Zagreb 1938. Magazin "Cinema".
God. XII. br. 2, str, 21-24, s četiri ilustracije.
Vlasnik i izdavač, glavni i odgovorni
urednik Stjepan Faget. Tisak "Tipografije"
d.d. u Zagrebu.

**36. ANONIM: NEPROBOJNI
PNEUMATIK**

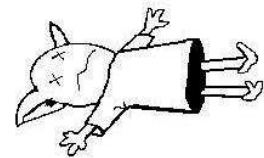
Zagreb 1938. "Oko". God. IV. br. 25,
str. 3 i 4. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

37. ANONIM: X I Y

Zagreb 1938. "Oko". God. IV. br. 32,
str. 5 i 15. Vlasnik, izdavač i štampar
Stečajnina Jugoslovenske štampe d.d.
Odgovorni urednik Milan Katić.

1. Pisci znanstveno-fantastične proze u hrvatskoj književnosti proučavanog razdoblja vrlo su često upotrebljavali pseudonime, u pravilu sa stranim imenima i prezimenima, skraćene oblike imena i prezimena, inicijale i šifre, a često su ostajali i anonimni. One pripovijetke, iako prava imena autora nisu odgonetnuta, a uvrštene su u ovu bibliografiju, prosuđene su kao djela hrvatske znanstveno-fantastične proze na osnovi podataka, imena ili situacija iz samih pripovjedaka, analizom pseudonima i sadržaja ili na osnovi stilskih karakteristika i podataka u publikaciji ili o publikaciji u kojoj su ta djela objavljena.

Put do točnog tumačenja nerijetko je bio vrlo složen. To treba imati u vidu ako se pronađe pogreška.

PARSEK je paradoksalno-sekularno glasilo SFere, Društva za znanstvenu fantastiku, Mesnička 1, 10000 Zagreb. Izlazi. Svi prilozi vlasništvo i copyright autora. Naslovne argonaute naslikao: Mislav. *Zlu Maćehu* i sirena skicirao: Bane. GoH-a iskarikirao: Macan. Bibliografiju prebacio u virtualni svijet: Jegor. Uredio i prelomio: Boris Švel.